

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0402U003490

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2002

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нікішичева Катерина Сергіївна

2. Nikishicheva Katerhyna Sergiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 06.01.11

Назва наукової спеціальності: Фітопатологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2002

Спеціальність за освітою: 7.130103

Місце роботи здобувача: Інститут захисту рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 01000, вул. Васильківська, 33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.004.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, 15, м. Київ, Київська обл., 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут захисту рослин УААН

Код за ЄДРПОУ: 05523406

Місцезнаходження: 01000, вул. Васильківська, 33

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.37.31

Тема дисертації:

1. Комплекси фітонематод в агроценозах озимої пшениці різних ґрунтово-кліматичних зон та заходи з регуляції їх чисельності.
2. Complexes of phytonematodes in agrocenoses of the winter wheat in diverse soil and climatic zones, and measures of regulation of their density.

Реферат:

1. Об'єкт досліджень - фітонематоди, озима пшениця. Мета досліджень: з'ясування видового складу та структури комплексу фітонематод в агроценозах озимої пшениці в різних ґрунтово-кліматичних зонах, встановлення факторів динаміки чисельності нематодних популяцій, визначення шкодочинності фітопаразитичних нематод та пошуки екологічно безпечних заходів регулювання їх чисельності. Методи досліджень: польові, лабораторні, статистичні. Теоретичні результати: на основі вивчення видового складу, екологічної та таксономічної структури нематодних угруповань встановлено існування в агроценозах озимої пшениці стабільного комплексу фітонематод. Розроблено комплексний підхід до вивчення нематодозів сільськогосподарських культур, який базується на дослідженні факторів динаміки чисельності популяцій фітонематод і стану рослини-живителя, та є основою для планування протинематодних заходів. Практичні

результати: Регресійна модель залежності показників стану рослин та врожаю від чисельності паразитичних нематод та умов вегетації культури може використовуватись для прогнозу втрат врожаю. Застосування протруйників насіння з комплексною дією дозволяє значно зменшити чисельність паразитичних нематод і зберегти 15-17% врожаю без додаткових матеріальних витрат та пестицидного навантаження. Відносно стійкі сорти (Миронівська 27, Крижинка, Дон 85) можуть бути використані в селекції вітчизняних нематодостійких сортів як донори генів стійкості. Новітність: Вперше досліджено видовий склад угруповань нематод агроценозів озимої пшениці в усіх зонах її вирощування і доведено існування стабільного комплексу фітонематод. Вивчено фактори динаміки чисельності паразитичних нематод, характер та ступінь їх впливу на рослини озимої пшениці, який призводить до втрати 15-17% врожаю. Визначені пороги їх шкодочинності. Вперше доведено досить високу протинематодну ефективність трьох сучасних протруйників насіння озимої пшениці. Виділено 3 відносно стійкі сорти (Миронівська 27, Крижинка та Дон 85). Ступінь впровадження: результати досліджень пройшли виробничу перевірку в Миколаївському інституті агропромислового виробництва, Миколаївської області, на площі 20 га, і можуть бути використані у господарствах різних форм власності. Сфера використання: сільське господарство.

2. Object of study: phytonematodes, winter wheat. Purpose of study: investigation of specie composition and structure of phytonematodes complex in agrocenoses of the winter wheat in different soil and climatic zones, determining the dynamics factors of the nematodes populations density, determining of plant parasitic nematodes nocuity and search for ecologically safety methods for their population's regulation. Methods of study: field, laboratory, statistical. Theoretical results: it has been established the presence of stable nematodes complex in agrocenoses of winter wheat on the base of species composition study, ecological and taxonomic structure of nematodes groups. It has been developed the complex approach to the study of agricultural cultures, based on the determining the dynamics factors of the phytonematodes population density and the state of host-plants, serving of base for planning the protective measures. Practical results: Regressive model of dependence of the plants state and yield on population density of parasitic nematodes, and conditions for the culture vegetation shall be used for the yielding losses predicting. Using the complex seed disinfectant treatment gives a possibility of important decrease of the parasitic nematodes density and keeping 15 - 17 % of yield without additional material costs and pesticide load. Some varieties resistant to nematodes (Myronivs'ka 27, Kryzhynka, Don 85) shall be utilized as resistancy gene donors for selection of the national, resistant to nematodes, varieties. Novelty: For the first time it has been studied the species composition of nematodes groups in agrocenoses of winter wheat in various zones of its growing and it has been proved a presence of the stable complex of phytonematodes. It was been studied the dynamics of the parasitic nematodes density, nature and rate of their influence on the plants of winter wheat, evoking 15 - 17 % of the yield losses. The thresholds of nematodes nocuity were been determined. First it has been proved a sufficiently high antinematodes efficiency of the three contemporary disinfectants for the winter wheat seed treatment. There were been revealed 3 varieties relatively resistant to nematodes (Myronivs'ka 27, Kryzhynka, Don 85). Rate of introduction: the tests results were been checked at Mykolaiv Institute of Agroindustrial Production in Mykolaiv region, at the 20 hectares area and shall be used at the farms with different forms of ownership. Sphere of utilization: agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сігарьова Діна Дмитрівна

2. Sigareva Dina Dmitrivna

Кваліфікація: д.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корнюшин Вадим Васильович

2. Корнюшин Вадим Васильович

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гончаренко Наталія Анатоліївна

2. Гончаренко Наталія Анатоліївна

Кваліфікація: к.б.н., 06.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кирик Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кирик Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.